

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

www.IHNED.cz

CZK/EUR
27,440 +0,49 %

CZK/USD
19,865 +1,27 %

PX
986,91 +0,40 %

DJI
16478,41 -0,01 %

FTSE
6750,87 +0,85 %

DAX
9589,39 +1,06 %

OD ZEMANA PO KELLNERA: HN VYBRALY PATNÁCT PŘÍBĚHŮ, KTERÉ CHARAKTERIZUJÍ ROK 2013

Sobotka, muž, který vyhrál sobě navzdory

Jindřich Šidlo
jindrich.sidlo@economia.cz

Počátkem roku 2013 platilo: bylo by to opravdu velké překvapení, kdyby se v roce 2014 nestal premiérem předseda sociální demokracie Bohuslav Sobotka. Takže bychom dnes, v předvečer roku, kdy se Sobotka snad už s velkou pravděpodobností premiérem opravdu stane, mohli jen pokývat hlavou a utrousit: Vždyť jsme to říkali.

Při troše upřímnosti bychom ale měli dodat: Nástup do Strakovy akademie se dvačtyřicetiletému kariérnímu politikovi, který celý svůj dospělý život strávil v epicentru české moci na pražské Malé Straně, v odcházejícím roce zkomplikoval natolik, že je vlastně sám o sobě velkým překvapením.

Jedenáctým českým premiérem od roku 1993 zřejmě bude muž, jenž se do své pozice dostal dosud nepoznanou taktikou větších či menších porážek a ústupků, které ho provázely celým letošním rokem.

Začalo to už v lednu, při prezidentské volbě. Kandidát nejsilnější opoziční strany, jasné vládnoucí průzkumům, Sobotkův zásadní spojenec a nejpobláznější „straničák“ politik v zemi Jiří Dienstbier získal v prvním kole 829 297 hlasů. Což sice nezní špatně, jenže to stačilo jen na 16 procent a až čtvrté místo.

A ještě větší nepříjemnost znamenal pro Sobotku výsledek Miloše Zemana – 1 245 828 hlasů, nejvíc hlasů v prvním kole a zjištění, že tvůrce silné polistopadové sociální demokracie se u voličů levice těší po deseti letech předčasného důchodu patrně stále větší přízni než kdokoli z současných politiků ČSSD.

Sobotkovi v tu chvíli mnoho prostoru pro nějaké taktické úskoky nezbyvalo: vedení ČSSD vyzvalo své voliče, aby v druhém kole podpořili Miloše Zemana proti Karlu Schwarzenbergovi. Což byla možná i zbytečná rada, jejíž smysl ale Sobotka pár dní po Zemanově jasném vítězství formuloval v rozhovoru pro HN: „Strana už není ovládána žádným kultem osobnosti a dokáže si s Milošem Zemanem vytvořit pragmatický vztah spolupráce tam, kde to bude programově logické a kde to bude vzájemně výhodné.“

SPIKNUTÍ JAKO ZÁCHRANA Jak známo z české politiky, nejspolehlivější záchranou politika je spiknutí proti jeho osobě. Bohuslav Sobotka je toho dalším důkazem. FOTO: ČTK

Byla to typická ukáзка přání, které se stalo otcem myšlenky – i když

to Sobotka, začínající v 90. letech jako jeden z nejoddanějších mladých zemanovců, který se postupem let stal prominentním prezidentovým nepřítelem, musel sám dobře vědět. Na březnovém sjezdu v Ostravě, kam Zeman ve velkém stylu dorazil týden po své inauguraci, sice Sobotka obhájil po dohodě s Michalem Haškem suverénně post předsedy, další momenty z Vítkovic mu ale ukázaly, že to žádná idyla ne-

bude. Při volbě místopředsedů propadl Jiří Dienstbier a Zeman dával ostentativně najevo, koho v sociální demokracii považuje za perspektivní kádry.

A měly přijít ještě dramatičtější zkoušky. Pád Nečasovy vlády dal prezidentu Zemanovi šanci osvěžit si mocenské instinkty – výsledkem byla Rusnokova prezidentská vláda a prostor pro Michala Haška a jeho spojence. Sobotka dlouho

držel prapor a tvrdil, že prezidentské vládě nelze dát důvěru – a vypadalo to, že to myslí i vážně a je rozhodnut jít kvůli tomu do střetu, kde nebude moci uhnout. Však jsme v tomto listě počátkem srpna, kdy vedení ČSSD rozhodovalo o své pozici k Rusnokově vládě, suverénně napsali: „Pokud dnes Sobotka prohraje, premiérem se prostě nestane.“

Sobotka, jak známo, uhnul, sociální demokraté vládu podpořili, jenže protože Zemanův plán udržet Rusnokovu vládu až do řádných voleb 2014 nakonec nevyšel, mířil Sobotka přece jen k předčasným volbám v říjnu jako lídr své strany – s podporou 57 procent členů ústředního výkonného výboru, jak si empiricky ověřil v srpnu.

A když v sobotu 26. října odpoledne začaly přicházet volební výsledky, bylo jasné, že Sobotkou vyhlášený – a pro stranu trávící už osmý rok v opozici nikterak přemrštěný – cíl třiceti procent hlasů je naprosto nesplnitelný. A že se Sobotka do dějin sociální demokracie zapíše jako předseda, který ji přivedl k nejhoršímu výsledku od roku 1992.

Jenže, jak známo z české politiky, nejspolehlivější záchranou politika je spiknutí proti jeho osobě, zvlášť pokud je provedeno s takovou mírou komické nešikovnosti, jak to předvedl Michal Hašek a jeho přátelé, kteří ještě v onen druhý volební den nedomluží odjeli za prezidentem Zemanem do Lán.

A stejně jako v případě Václava Klause v roce 1997 se z politika, který prohrál, co mohl, stala štvaná oběť, vzbuzující sympatie idealistických davů na náměstích.

A tak se Bohuslav Sobotka, ve svém relativně mladém věku už veterán české politiky, stane ministerským předsedou. Protože zřejmě neexistuje síla, která ho dokáže zastavit. Když to nakonec nezvládl ani on sám.

Příběhy roku 2013, strany 2 až 5

99 SLOV

Petr Honzejek

petr.honzejek@economia.cz

Příběh Česka 2013 byl nepestřejší za poslední roky. První přímo zvolený prezident bourající parlamentní demokracii. První premiér na pokraji trestního stíhání. První vláda bez legitimacy. První velkopodnikatel u politické moci. Zní to hororově, ale končící rok byl spíš než rokem katastrof rokem křižovatek. A na většině z nich zvolilo Česko správný směr. Miloš Zeman narazil u demokratických politiků i veřejnosti. Končí jeho nelegitimní vláda. Soudy se postavily proti kriminalizaci politiky. Česko projevilo zdravý instinkt, ukázalo, že ví, co ho ohrožuje. Nejdůležitější křižovatka nás ale čeká v roce příštím. Otázka zní: Kam se vydá Andrej Babiš a jak s ním naše země naloží?

Finanční služby

Skandál ve Vatikánské bance

Jedenáctiměsíční investigativní činnost reportérů Financial Times odhaluje rozsah špatného hospodaření ve Vatikánské bance, jejíž aktiva dosahují pěti miliard eur. Kromě údajného praní špinavých peněz čelí banka nařčením, že v ní osoby a instituce ukrývají příjmy před zdaněním.

strany 14 a 15

Komentář

Hlavní rozdíl mezi horoskopem a ekonomickou prognózou je ovšem především v profesi autora – jeden má na vizitce astrolog, druhý potom analytik. Míra úspěšnosti je přitom obdobná, ne-li větší v případě hadačů z hvězd.

JULIE HRSTKOVÁ

strana 8

Rusko

Kreml zmrazil ceny energií, oslabil tak zřejmě růst HDP

strana 7

Akciové trhy 2014

Počet IPO poroste, potáhnou ho Evropa a USA

strana 16

Inovace

Patentový úřad láká vysokoškoláky k podnikání

strana 19

Pohostinství

Roman Vaněk chystá kuchařskou školu po vzoru Le Cordon Bleu

Luboš Kreč, Tereza Šídllová
autori@economia.cz

Do pěti let by mělo v Praze vzniknout přední gastronomické centrum. Základem pro něj bude nyníjší Pražský kulinařský institut oblíbeného popularizátora kvalitní kuchyně Romana Vaňka. Čtyřiačtyřicetiletý podnikatel má v plánu otevřít při něm jakýsi restaurátorský think-tank a také elitní kuchařskou školu.

„Bude to škola, která by vám měla umožnit to, že jako absolvent seženete práci v zahraničí a že seženete práci na super pozici tady. Le Cordon Bleu, pokud chcete. To je cesta mého uvažování, kam bych chtěl směřovat,“ popsal Vaněk své vize v rozhovoru pro HN.

Na projektu už začal pracovat, shání první potřebná povolení. Neobrací se ale zatím na české úřady, nýbrž na ty bruselské. „Aby to mělo celoevropskou platnost,“ říká autor úspěšných knih o vaření.

Když vám lidi věří, že neblbnete s penězi, na dobré projekty se dají získat vždycky.

Roman Vaněk
gourmet, podnikatel

Vaněk odhaduje, že vybudovat českou obdobu francouzského řetězce špičkových gastronomických škol Le Cordon Bleu bude stát minimálně desítky milionů. „To ale není tolik peněz. Když vám lidi věří, že neblbnete s penězi, na dobré projekty se dají získat vždycky,“ upřesnil s tím, že už jedná s možným investorem, jehož jméno ale nechce zveřejnit.

Hřmotný byznysmen na sebe v poslední době upozornil hlavně internetovým pořadem Peklo

na talíři. Během něj v krátkých videích poukazoval například na nekalitní potraviny. Sérii, jejíž epizody sledovaly stovky tisíc lidí, vysílal webový kanál Stream.cz.

Vaněk ale program v prosinci ukončil s tím, že v roce 2014 přijde s novým formátem. „Už to má natočených čtrnáct dílů. Jako Češi jsme v gastronomii chytří. Na to ten pořad částečně poukazuje. Máme vztá jakási dogmata a odmítáme jakkoli diskutovat, že by to mohlo být jinak,“ řekl HN. **strana 6**